

— Στο άρθρο 20 της πρότασης γίνεται αναφορά μόνο στην απόφαση 73/391/EOK του Συμβουλίου. Στο παράρτημα III της πρότασης, με τίτλο «Καταργούμενη απόφαση με την τροποποίησή της», αναφέρεται ωστόσο και η απόφαση 76/641/EOK του Συμβουλίου. Για λόγους πληρότητας, θα πρέπει λοιπόν να αναφερθεί στο άρθρο 20 της πρότασης και η τροποποίηση μέσω της απόφασης 76/641/EOK.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2004.

2.6 Εξάλλου, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ορθότητα των μεταφράσεων, επειδή η ασάφεια μπορεί να προκαλέσει νομική ανασφάλεια και λανθασμένη εφαρμογή.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Roger BRIESCH

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εφαρμογή του Διεθνούς Κώδικα Διαχείρισης της Ασφάλειας στην Κοινότητα»

[COM(2003) 767 τελικό — 2003/0291 (COD)]

(2004/C 302/05)

Στις 13 Ιανουαρίου 2004 και σύμφωνα με το άρθρο 80, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Μαΐου 2004 με βάση εισηγητική έκθεση της Δρ. Μπρεδήμα-Σαββοπούλου.

Κατά την 410η σύνοδο ολομέλειας της 30ής Ιουνίου και 1ης Ιουλίου 2004 (συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 2004), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 155 ψήφους υπέρ, 2 ψήφους κατά και 4 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1 Ο Διεθνής Κώδικας Διαχείρισης για την Ασφαλή Λειτουργία των Πλοίων και την Πρόληψη της Ρύπανσης (Κώδικας ISM) εκδόθηκε από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (ΔΝΟ) το 1979, προκειμένου να προωθήσει την ανάπτυξη μιας ευρείας αντίληψης για την ασφάλεια και την περιβαλλοντική συνείδηση στον ναυτιλιακό τομέα. Το 1994 ο ΔΝΟ αποφάσισε να καταστήσει τον Κώδικα υποχρεωτικό, μέσω της συμπεριλήψης ενός νέου Κεφαλαίου IX «Διαχείριση για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων» στη Διεθνή Σύμβαση του 1974 για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (Σύμβαση SOLAS).

1.2 Η υποχρεωτική εφαρμογή του Κώδικα πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια. Την 1η Ιουλίου 1998 ο Κώδικας ISM κατέστη υποχρεωτικός για τις ναυτιλιακές εταιρείες που εκμεταλλεύονται επιβατηγά πλοία, δεξαμενόπλοια μεταφοράς πετρελαίου, δεξαμενόπλοια μεταφοράς χημικών προϊόντων, δεξαμενόπλοια μεταφοράς αερίου και φορτηγά μεταφοράς εμπορεύματος χύδην ολικής χωρητικότητας 500 κόρων και άνω, σε διεθνή δρομολόγια. Την 1η Ιουλίου 2002 ο Κώδικας ISM κατέστη υποχρεωτικός για τις ναυτιλιακές εταιρείες που εκμεταλλεύονται άλλα εμπορικά πλοία ολικής χωρητικότητας 500 κόρων και άνω, σε διεθνή θαλάσσια δρομολόγια.

1.3 Ως αντίδραση στην τραγωδία του Estonia, η ΕΕ αποφάσισε να αναλάβει δράση για την εσπευσμένη εφαρμογή του Κώδικα ISM στα επιβατηγά οχηματαγωγά πλοία Roll-on/Roll off (Ro-Ro) που εκτελούν διεθνή και εσωτερικά δρομολόγια εντός της Κοινότητας, από την 1η Ιουλίου 1996, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3051/95 (8/12/1995)⁽¹⁾. Η ΕΟΚΕ επικράτησε τη δράση αυτή στη σχετική γνωμοδότησή της και υποστήριξε την πρωτοβουλία της Επιτροπής⁽²⁾.

1.4 Ο Κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε δύο φορές: α) από τον κανονισμό 179/98⁽³⁾ σχετικά με την ομοιόμορφη εφαρμογή των εγγράφων και των πιστοποιητικών του Κώδικα ISM στα οχηματαγωγά που εκτελούν δρομολόγια στην Ευρώπη και β) από τον κανονισμό 1970/2002⁽⁴⁾, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις του Κώδικα ISM που εγκρίθηκαν από τον ΔΝΟ. Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ στις 26/11/2002.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3051/95 του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 1995 για τη διαχείριση της ασφάλειας των επιβατηγών οχηματαγωγών πλοίων Roll-on/Roll off (Ro-Ro), ΕΕ L 320 της 30.12.1995, σ. 14.

⁽²⁾ ΕΕ C 236 της 11.9.1995, σ. 42.

⁽³⁾ ΕΕ L 19 της 24.1.1998, σ. 35.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 302 της 6.12.2002, σ. 3.

3.3.4 Η ΕΟΚΕ, ως θεματοφύλακας, μεταξύ άλλων, των συμφερόντων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρώπη, ανησυχεί για την υποχρεωτική εφαρμογή του Κώδικα ISM στις μικρές και μεσαίες ναυτιλιακές εταιρείες που επιδίδονται αποκλειστικά σε εσωτερικά δρομολόγια. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω παρατηρήσεων, ο προτεινόμενος Κανονισμός θα πρέπει να συνεκτιμήσει τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και το κόστος συμμόρφωσης που συνεπάγεται η εφαρμογή του εν λόγω Κώδικα στα πλοία αυτών των εταιρειών. Θα χρειαστεί, επομένως, ευελιξία στην εφαρμογή ή/και παρεκκλίσεις.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Άρθρο 3 — Εφαρμογή

4.1.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ενδέχεται να απαιτηθούν παρεκκλίσεις, για πρακτικούς λόγους, όσον αφορά τα μικρά εμπορικά πλοία και τα επιβατηγά πλοία που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που τα πλοία αυτά λειτουργούν υπό την εκμετάλλευση ή την άμεση εποπτεία του ιδιοκτήτη τους.

4.2 Άρθρο 4 — Απατήσεις όσον αφορά τη διαχείριση της ασφάλειας

4.2.1 Κατά συνεπαγωγή, τα προαναφερόμενα πλοία ενδέχεται να είναι υποχρεωμένα να συμμορφωθούν με το καθεστώς που εφαρμόζεται στα πλοία που εκτελούν διεθνή δρομολόγια. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι ο παρών Κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει με σαφήνεια τις βασικές απατήσεις του Κώδικα ISM που αφορούν αυτά τα πλοία.

4.3 Άρθρο 5 — Πιστοποίηση

4.3.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την υποχρεωτική εφαρμογή της διαδικασίας πιστοποίησης, που είναι η κυριότερη έγκυρη αιτιολόγηση του προτεινόμενου κανονισμού.

4.3.2 Σε σχέση με τις παραγράφους 2 και 6 αυτού του άρθρου, πρέπει να σημειωθεί ότι τα Έγγραφα Συμμόρφωσης και τα Πιστοποιητικά Διαχείρισης της Ασφάλειας, αντιστοίχως, μπορούν επίσης να εκδοθούν από μία διοίκηση κατόπιν αιτήσεως της διοίκησης του κράτους της σημαίας.

4.3.3 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι οι παράγραφοι 4 και 9 του άρθρου 5 χρήζουν διασφήμισης και εξορθολογισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα ISM, διότι θέτουν άσκοπους περιορισμούς και δημιουργούν σύγχυση.

4.4 Άρθρο 7 — Διαδικασία διασφάλισης

4.4.1 Η διαδικασία διασφάλισης δεν περιλαμβάνει, όπως θα έπρεπε, αναφορά στο κράτος μέλος ή στο κράτος της σημαίας που έχει εκδώσει το Έγγραφο Συμμόρφωσης και το οποίο μπορεί να χρειαστεί να αναστείλει την ισχύ του ή να αποσύρει το έγγραφο.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2004.

4.5 Άρθρο 9 — Υποβολή εκθέσεων

4.5.1 Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε ένα έντυπο υποβολής εκθέσεων που θα εκπονηθεί από την Επιτροπή, αλλά δεν προσδιορίζεται τι θα πρέπει να περιέχει αυτό το έντυπο. Θα πρέπει να διευκρινιστεί εάν οι εκθέσεις αυτές θα αναφέρονται στη συμμόρφωση των κρατών μελών με τον κανονισμό και, πιο συγκεκριμένα, με τις διαδικασίες πιστοποίησης ή στη συμμόρφωση των ναυτιλιακών εταιρειών και των πλοίων τους, όπως αυτή πιστοποιείται από τους ελέγχους των κρατών της σημαίας και του λιμένα.

4.6 Άρθρο 13 — Έναρξη ισχύος

4.6.1 Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις για τα άρθρα 3 και 4, η ΕΟΚΕ θεωρεί ενδεδειγμένη τη μεταβατική περίοδο του ενός έτους για τη συμμόρφωση των εμπορικών πλοίων και των επιβατηγών πλοίων που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια.

5. Συμπεράσματα

5.1 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τη μεταφορά ολόκληρου του Κώδικα ISM και των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών του ΔΝΟ στο δίκαιο της ΕΕ μέσω του προτεινόμενου νέου κανονισμού, που αντικαθιστά τον κανονισμό 3051/95. Ωστόσο, σε πραγματικούς όρους, η προστιθέμενη αξία της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου Κανονισμού μπορεί να είναι περιορισμένη, αφού τα πλοία που εκτελούν διεθνή δρομολόγια και τα επιβατηγά Ro-Ro που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια συμμορφώνονται ήδη με τον Κώδικα ISM.

5.2 Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η πείρα από την εφαρμογή του Κώδικα ISM μετά την έναρξη του πρώτου σταδίου της, το 1998, έχει αποκαλύψει τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του Κώδικα. Όλα τα μέρη της ναυτιλιακής κοινότητας που συμμετέχουν στην εφαρμογή του Κώδικα ISM θα πρέπει να κατανοήσουν πλήρως τους στόχους του Κώδικα, διαφορετικά ο Κώδικας ενδέχεται να καταστεί μια απλή άσκηση επί χάρτου. Η ανάγκη αυτή είναι ακόμη πιο εμφανής για τις ναυτιλιακές εταιρείες και τα πλοία που δεν υπάγονται μέχρι σήμερα στο καθεστώς του Κώδικα ISM.

5.3 Η πρωτοβουλία για την επέκταση της εφαρμογής του Κώδικα ISM σε όλα τα πλοία που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια θα πρέπει να αναδεωρηθεί, με στόχο να καταστεί περισσότερο ευπροσάρμοστη. Ακουσίως και δυσανάλογα, οι νέες κατηγορίες πλοίων ενδέχεται να χρειαστεί να συμμορφωθούν με το καθεστώς που εφαρμόζεται στα πλοία που εκτελούν διεθνή δρομολόγια, πιθανών με απαγορευτικό κόστος συμμόρφωσης, ιδίως στην περίπτωση των πλοίων που λειτουργούν υπό την εκμετάλλευση ή την άμεση εποπτεία του ιδιοκτήτη τους. Η διαδικασία πιστοποίησης του προτεινόμενου κανονισμού πρέπει να προσαρμοστεί, έτσι ώστε να μην επιβάλει άσκοπους περιορισμούς στις μικρές και μεσαίες εταιρείες που εκτελούν σε εσωτερικά δρομολόγια. Ενδέχεται, επομένως, να απαιτηθούν παρεκκλίσεις ή, εναλλακτικά, σαφής ορισμός των βασικών απατήσεων του Κώδικα ISM που αφορούν αυτά τα πλοία.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Roger BRIESCH